

[Avaleht](#) > [Koolitus, Õigusalase Koostöö Võrgustikud Ja Kohtuasutused](#) > Portugal

Kohtunike ja prokuröride algkoolitus

Euroopa Liidus

Sisu koostaja:

Portugal

Portugal

Üldkirjeldus

Kohtunikele (üldkohtud ning haldus- ja maksukohtud) ning prokuröridele pakutakse põhikoolitust riiklikus institutsioonis, õiguskoolituse keskus. See on ainus institutsioon, mis sellega tegeleb. Muu hulgas vastutab õiguskoolituse keskus ka õigus- ja kohtualase koolituse edendamise eest, mis on suunatud juristidele, õigusnõustajatele ja muudele õigussüsteemi ametikohtade esindajatele.

Põhikoolitusel võivad osaleda kahte liiki koolitatavad: need, kes saavad üldkohtute ja vahekohtute kohtunikeks või prokurörideks, ning need, kes saavad haldus- ja maksukohtute kohtunikeks. Nende kahe kategooria ametnike ametisse nimetamine on sisult ja menetluselt erinev, kuid üldiselt toimuvad konkursid samal ajal.

Koolitatavaid kutsutakse praktikantideks (*auditores de justiça*).

Põhikoolitus on kohustuslik.

Selle koolituse kohustuslik läbimine on sätestatud nii kohtunike jaoks ette nähtud põhimääruses (vt [Estatuto dos Magistrados Judiciais](#) (kohtute põhimäärus) artikkel 40d) kui ka prokuröride jaoks ette nähtud põhimääruses (vt [Estatuto do Ministério Público](#) (prokuratuuri põhimäärus) artikkel 146d). Mõlemas õigusaktis on sätestatud, et edukas koolituskursuste ja praktika läbimine on kohtusüsteemis või prokuratuuris töötamise eeltingimus.

Alates õiguskoolituse keskuse loomisest 1979. aastal on seal koolitatud 4891 kohtunikku ja prokuröri. Praegu on ligi kolm aastat kestva koolituskursuse algetapis (esimene õppeaasta) 135 koolitatavat (40 kohtunikku ja 65 prokuröri üldkohtutes ning 30 haldus- ja maksukohtu kohtunikku). Sarnane arv koolitatavaid on teises õppeetapis.

Pooli on kaks konkurssi ligikaudu 130 koolitatava vastuvõtmiseks õiguskoolituse keskusesse (*auditores de justiça*). Konkursid on mõeldud üldkohtute kohtunikele ja prokuröridele ning haldus- ja maksukohtute kohtunikele.

Juurdepäas põhikoolitusele

Kohtunike ja prokuröride koolituskohtade täitmine toimub avaliku konkursiga, mis avaldatakse Portugali ametlikus väljaandes (*Diário da República*) ja mis hõlmab erinevaid valikumeetodeid.

Avaliku konkursi kuulutab välja õiguskoolituse keskuse direktor. Selle eesmärk on täita vabad ametikohad üldkohtutes (kohtunikud ja prokurörid) või haldus- ja maksukohtutes (kohtunikud).

Huvitatud isikud saavad kandideerida kahel viisil:

akadeemiline kvalifikatsioon – kandidaadil peab olema õigusteaduste kraad (õpe viis aastat või vähem), tingimusel et seda täiendab Portugali ülikoolis omandatud magistri- või doktorikraad õigusvaldkonnas või samaväärne Portugalis tunnustatud akadeemiline kraad (14. jaanuari 2008. aasta seaduse nr 2/2008 artikli 5

punkt b koostoimes kohtute põhimääruse (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*) artikli 40 punktiga c ja prokuratuuri põhimääruse (*Estatuto do Ministério Público*) artikli 146 punktiga c;

erialane töökogemus – kandidaat peab vastama akadeemilise taseme nõudele ning lisaks peab tal olema vähemalt viieaastane töökogemus kohtuekspertiisi valdkonnas või muudes asjaomastes valdkondades, mis on seotud kohtuniku ülesannete täitmisega.

Peale selle peab kandidaat konkursil osalemiseks:

- olema Portugali kodanik või portugali keelt kõneleva riigi kodanik, kelle alaline elukoht on Portugalis, kes omab seaduse ja vastastikkuse tingimuste kohaselt tunnustatud õigust täita kohtuniku ülesandeid;
- vastama muudele avaliku võimu ülesannete täitmise üldnõuetele.

Konkursi teel üldkohtute vabade ametikohtade täitmiseks on kummagi vastuvõtuasuuna puhul (kohus ja prokuratuur) ette nähtud 25% suurune vastuvõtukvoot.

Konkursi teel haldus- ja maksukohtute kohtunike vabade ametikohtade täitmiseks on mõlema vastuvõtuasuuna puhul ette nähtud 25% suurune vastuvõtukvoot.

Kandidaadid valitakse välja järgmiste meetodite abil, mis kõik on välistavad:

- kirjalik etapp;
- suuline etapp;
- psühholoogiline test.

Põhikoolituse vorm ja sisu

Kõikidele kohtutele ette nähtud kohtunike (kohtunikud ja prokurörid) põhikoolitus hõlmab teoreetilist ja praktilist koolituskursust, mis korraldatakse kahe järjestikuse õppetsükli, ja praktikat (*estágio*).

Teoreetilise ja praktilise koolituse esimene õppetsükkel toimub õiguskoolituse keskuse peakorteris, ilma et see piiraks lühiajalisi vahepraktikaid kohtutes. Õppetsükkel algab 15. septembril pärast sisseastumiseksami toimumist ja lõpeb järgmise aasta 15. juulil.

Teoreetilise ja praktilise koolituse teine õppetsükkel toimub kohtutes vastavalt valitud ametikohale (kohtunikud või prokurörid). Prokuröride puhul ka prokuratuuri eri osakondades. See algab 1. septembril pärast esimese õppetsükli lõppu ja lõpeb järgmise aasta 15. juulil.

Praktika (*estágio*) toimub samuti kohtutes valitud kohtusüsteemi piires. See algab 1. septembril pärast teise õppetsükli lõppu ja lõpeb järgmise aasta 15. juulil.

Neid tähtaegu võib seadusega muuta ning mõnikord peavad need vastama kiireloomulistele vajadustele.

Teoreetilise ja praktilise koolituse põhieesmärk on tagada koolitatavate oskuste arendamine ja tehniliste oskuste omandamine, mis on vajalikud kohtuniku ülesannete täitmiseks üldkohtutes ning haldus- ja maksukohtutes ning prokuröri ülesannete täitmiseks.

Õiguskoolituse keskuse esimesel õppetsükli toimuvaid koolitusi viivad läbi tsiviil-, kriminaal-, töö-, perekonna-, haldus- ja maksualase pädevusega õppejõud ning välised koolitajad.

Põhikoolitusega seotud kursused töötatakse välja vastavalt direktori poolt eelnevalt koostatud õppekavale ja selle peab heaks kiitma õiguskoolituse keskuse pedagoogiline nõukogu. See nõukogu, mida juhib õiguskoolituse keskuse direktor, koosneb kõrgeimate kohtunõukogude, prokuratuuri osakondade, õiguskoolituse keskuse lektorite, advokatuuri ja parlamendi esindajatest. Üks selle peamisi pädevusi on kinnitada teoreetilise ja praktilise koolituse õppekava.

Teoreetilist ja praktilist koolitust toetab eri etappidel veebipõhine e-õppe platvorm (Moodle) ning kõiki koolitusdokumente ja esseesid hallatakse asjaomase platvormi kaudu.

Õppekava sisaldab järgmisi teemasid:

- *üldkoolitus* (põhiõigused ja põhiseadus; eetika ja deontoloogia; kohtukorraldus; metoodika ja õiguskeel; info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad; Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Liidu Kohtu praktika põhiõiguste valdkonnas; juhtumite halduskorraldus ja -meetodid; võõrkeeled (õiguskeel, valitud keel on inglise keel);
- *erikoolitus* (Euroopa ja rahvusvaheline õigus; konkurentsioigus; raamatupidamine ja juhtimine; kohtupsühholoogia ja kohtusotsioloogia; keskkond ja linnaõigus; valimisi käsitlev õigus; riigihanked; riigi lepinguväline vastutus ning haldus- ja maksukohtute koolitatavate puhul materiaalsoigus ja haldusmenetlusõigus; kohtumeditsiin; kriminaaluurimine ja uurimiste juhtimine ning
- *erialane koolitus* üldkohtutele (tsiviil- ja äriõigus ning tsiviilkohtumenetlus; kriminaalõigus ja kriminaalmenetlus; perekonnaõigus ja laste õigus ning tööõigus) ning haldus- ja maksukohtutele (haldusõigus ja halduskohtumenetlus; maksuõigus ja maksukohtumenetlus; tsiviilõigus ja tsiviilkohtumenetlus).

Töörühmapõhistel (kummagi suuna puhul ligikaudu 15 koolitatavat) koolituskursustel ja koolitustegevustes rakendatakse järgmist õppemetoodikat:

- juhtumite arutelu,
- kohtupraktika arutelu,
- koolitatavate ettekanded,
- harjutusistungid,
- õppekäigud (nt kõrgeimad kohtud, peaprokuratuur, vanglad, politseiosakonnad, hooldusasutused jms),
- uurimistegevus,
- konverentsid ja seminarid ning
- vahepraktika, mis kestab kuni neli nädalat (ja mis toimub kohtutes).

Teise õppetsükli ajal ja kohtupraktika etapil viivad koolitustegevust läbi kohtusüsteemi, prokuratuuri ning haldus- ja maksukohtute piirkondlikud koordinaatorid ning kohtutöötajaid, prokuratuuri ning haldus- ja maksukohtuid koolitavad kohtunikud.

Põhikoolituse läbimine ja kvalifitseerumise protsess

Õiguskoolituse keskuses võetakse enne koolituse algust koolitatavate puhul arvesse sisseastumiseksamitel saadud punktisummat.

See paremusjärjestus on vaid lisategur hindamistulemuste kindlaks määramiseks esimese ja teise õppetsükli lõpus ([14. jaanuari 2008. aasta seaduse nr 2/2008](#) (konsolideeritud versioon) artikli 47 lõike 1 esimene osa ja artikli 57 lõige 2).

Koolitatavate hindamise viib läbi õiguskoolituse keskus. Seda tehakse vastavalt üldisele hindamismudelile, võttes arvesse järgmist:

- koolitusperioodi esimese ja teise õppetsükli tulemused,
- kõik tehtud tööd,
- koolitatavate sooritusel,
- koolitustegevuste areng.

Teise õppetsükli lõplik hinne on kaalutud keskmine hinne, kusjuures esimese õppetsükli hinne moodustab 40% ja teise õppetsükli hinne 60%.

Koolitatavad, kelle hinne moodustab vähemalt 10 punkti 20st, nimetab vastav kõrgeim kohtunõukogu ametisse kohtuniku õpilasena (*juiz estagiário*) või prokuröri õpilasena (*procurador da República estagiário*). Neil on kohtuniku või prokuröri ametistaatus, vastavad õigused ja kohustused, kuid neid abistab selles protsessis juhendaja.

Viimati uuendatud: 02/06/2026

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.